

Jaarverslag steen- en
kerkuilenwerkgroep hei-
heg-hoog eind
2015

Inhoud

1. Inleiding jaarverslag uilen 2015	3
3. Overzicht broedgevallen steenuilen vanaf 2005	5
4. Bezetting steenuil kasten vanaf begin registratie	6
5. Broedcontrole ronden	7
7. Kerkuil controle op 30 mei	9
8. Werkgroepleden	10
9. Fotosessie (foto's Erik van Asten)	11
10. Lijst van gastgevers	12
11. Algemene rubriek	13
11.1 Braakballen	13
11.2 Overige Sporen	13
12. Ringen en terugmeldingen	14
12.1 Selectie kasten	15
12.2 Nieuwe telescoopstok	15
12.3 Veiligheid	16
13. Overige wetenswaardigheden	17
14. Slot	18

Op de voorpagina Hester Wildenberg, een van onze gastgevers.

Foto voorpagina Erik van Asten

1. Inleiding jaarverslag uilen 2015

De maanden april en mei werden gekenmerkt door koude temperaturen. Of dit van invloed is geweest op de resultaten van de broedgevallen van de steenuil is moeilijk te zeggen.

Dit jaar hadden we 15 broedgevallen van de steenuil en 5 broedgevallen van de kerkuil. Bij de steenuil waren dit 5 broedgevallen meer dan vorig jaar. Deze toename heeft te maken met de uitbreiding van kasten op Bruggerhuizen en Sterksel. In eerste instantie werden we aangenaam verrast door dit grote aantal toegenomen broedgevallen. Dit enthousiasme werd getemperd door het hoge aantal niet uitgekomen eieren wat bij de kuikencontrole geconstateerd werd. In verschillende kasten werden ook dode, aangevreten steenuiltjes gevonden. De eieren

zijn zoveel mogelijk verzameld om later globaal onderzocht te worden of ze al niet bevrucht waren. Van de 64 eieren zijn uiteindelijk maar 18 jonge uilen uitgevlogen. Een groot aantal eieren is ondanks dat ze bevrucht waren niet uitgekomen. Wat de oorzaak hiervan is is niet duidelijk. We wachten de resultaten van de overige uilenwerkgroepen af om te kijken of dit elders ook is waargenomen.

Van de kerkuil weten we in ieder geval dat er in de maanden juni/juli een voedselgebrek is geconstateerd. Toch zijn bij deze 5 broedgevallen minimaal 13 jonge kerkuilen uitgevlogen.

UILENWERKGROEP TIJDENS LUNCHPAUZE IN DE "KANTINE" BIJ PETER EN JOKE VAN RIJNINGEN.
ONZE KOK KRIJN SCHEPT DE SOEP OP. FOTO ERIK VAN ASTEN 1

2. Broedresultaten van de steenuil in ons werkgebied 2015

kastnr	gastgever	Aantal eieren	Aantal jongen	Aantal uitgevlogen jongen	1 ^e eilegdatum	opmerkingen
71-2	Fam P v Meijl	5	0	0		
71-8	Fam Lammers	3	3	3	18 april	
71-12	Fam Staals	4	0	0		
71-21	Fam Henselmans/vBree	5	0	0		
71-25	Fam Maas	4	0	0		1 volwassen uil dood
71-31	Fam Faassen	4	1	0		1 uiltje gepredeerd
71-37	Fam v Bree-Dommels	3	2	1	16 april	1 dood uiltje
71-39	Fam Slegers	4	3	3	29 april	
71-42	Jochem de Korte	4	0	0		
71-45	Fam Meulendijks	4	4	0	22 april?	4 dode uiltjes
71-51	Fam C Ceelen	4	3	3	12 april	
71-52	Fam P Ceelen	6	2	2	7 april	
71-56	Fam Noordman	4	1	0		1 uiltje gepredeerd
71-59	Fam Scheepers	3	3	3	24 april	
71-64	Fam v Ansem	4	0	0		
vb	Fam Middelaar	3?	3?.	3?		
totaal		64	25	18		
?=schatting						

VB = vrije broedparen. Hierbij is niet exact bekend hoeveel eieren er gelegd zijn en hoeveel jongen zijn uitgevlogen. De gastgever heeft 3 jonge uiltjes waargenomen.

Werkgroep lid Jan van der Laar bezig met de controle van een steenuilenkast.

3. Overzicht broedgevallen steenuilen vanaf 2005

jaar	Broedgevallen kast	Vrij broedgeval	territorium	Aantal eieren	Aantal kuikens	Aantal uitgevlogen jongeren
2005		1				
2006	2					
2007	4	1				
2008	6			25	15	nb
2009	5			27	19	nb
2010	6		1	25	22	nb
2011	6		11	24	15	9
2012	6		7	21	15	12
2013	10	1	2	40	27	18
2014	10	2	5	36	23	22
2015	15	1	3	64	25	18

Nb =niet bekend

FOTO ERIK VAN ASTEN 2

Gastgever Tonnie van Bree met echtgenote en zoon bewonderen steenuil.

4. Bezetting steenuil kasten vanaf begin registratie

Kast-nr	jaar	jaar	jaar	jaar	jaar	jaar	jaar	Jaar	jaar
71-2	2007	2008	2009	2010	2011				2015
71-3		2008	2009						
71-4	2007	2008	2009	2010		2012	2013		
71-7				2010	2011				
71-8	2007	2008	2009	2010		2012	2013	2014	2015
71-9	2007								
71-11a					2011		2013		
71-12						2012*	2013	2014	2015
71-17		2008							
71-21			2009	2010	2011	?		2014	2015
71-25				2010	2011	2012	2013	2014	2015
71-26		2008							
71-31									2015
71-36					2011*	2012*			2015*
71-37					2011	2012	2013	2014	2015
71-39						2012	2013	2014	2015
71-41						2012*			
71-42						2012	2013	2014	2015
71-46							2013	2014	2015
71-51									2015
71-52							2013	2014	2015
71-53								2014	
71-56									2015
71-59									2015
71-64									2015
71-67									2015
26	4	6	5	6	7	9	10	10	17

*Geen broedsel

Zoals in bovenstaande tabel aangegeven zijn door de jaren heen in totaal 26 kasten bezocht. Momenteel hangen er 60 kasten Dit is een bezettingsgraad van 43%.

5. Broedcontrole ronden

Op zaterdag 9 mei werd de controle ronde voor de steenuil kasten gehouden. Zoals bij de inleiding aangegeven hebben we een uitbreiding van 5 broedgevallen in de kasten t.o.v. het vorige jaar. Met name op Bruggerhuizen en Sterksel zijn deze nieuwe broedgevallen geconstateerd. Op Bruggerhuizen werden vorig jaar 3 nieuwe kasten opgehangen. In een van deze kasten is een nieuw uilenpaartje gaan broeden en in een andere kast die hier reeds 5 jaren hing vond een tweede nieuw broedgeval plaats. In het deelgebied Sterksel

werden enkele nieuwe kasten gehangen, na monitoring van dit gebied. Tijdens deze monitoring werden enkele nieuwe territoria vastgesteld.

3 uilen in de kast!

Bij een van onze werkgroep leden, tevens gastgever, troffen we 3 volwassen steenuilen aan in een kast. Er lagen 4 eieren in de kast. Helaas was een van de 3 uiltjes overleden. Of een van deze uilen uit een van de overige kasten uit de buurt is gekomen is niet vast te stellen. Dit dode uiltje hebben we samen met een verongelukte kerkuil op laten zetten voor educatieve doeleinden voor de werkgroep.

Foto:Marijn Huets

6. Broedresultaten kerkuil in ons werkgebied 2015

Kastnr.	gastgever	Aantal eieren	Aantal kuikens	Aantal uitgevlogen jongen	opmerking
74-3	Fam Kuipers	0	0	0	activiteit
74-13	Fam Kuiten sr	4*	4	2	
74-33	Fam Hamers	4*	4	3	
74-27	Fam Kuiten jr	4	2	?	2 dode kadavers van jonge uiltjes
74-34	SBB	3*	3	3	
74-28	Hetty Wildenberg	3*	3	3	
74-35	Fam Gijsbers	0	0	0	activiteit
74-4	Fam Bertens	4	2	2	
74-15	Fam Rijsingen	0	0	0	activiteit
totaal		22	18	13	

* Omdat in de ei-fase niet is gecontroleerd kunnen we het exacte aantal eieren wat gelegd is niet aangeven.

Kinderen worden door de uilenwerkgroep betrokken bij de controles. Foto's: Erik v. Asten

7. Kerkuil controle op 30 mei

In de kerkuil kasten werden 5 broedparen aangetroffen. In een van de kasten vond alleen een ei controle plaats. Hier werden 4 eieren geteld. Bij de najaar schoonmaak van deze kast werden 2 kadavers van jonge uilen

gevonden. Of uit deze kast jonge uilen zijn uitgevlogen is niet duidelijk. Op een tweede plek zijn uit de 4 waargenomen eieren 2 kuikens gekomen en geringd. Omdat de kuikens erg vermagerd waren zijn ze door de gastgever met eendagskuikens bijgevoerd. Deze jonge uilen zijn nadien uitgevlogen.

Jan Bertens en zijn dochter zijn onder de indruk van dit koppel kerkuiltjes.

8. Werkgroepleden

- 🐱 Erik van Asten
- 🐱 Peter van Rijsingen
- 🐱 Dian Maas
- 🐱 Andrew Webb
- 🐱 Jack vd Palen
- 🐱 Geert Toonders
- 🐱 Roel Winters
- 🐱 Peter Kerkhofs
- 🐱 Ton Verwegen
- 🐱 Jan van de Laar
- 🐱 Wim Cardinaal
- 🐱 Rien Swinkels
- 🐱 Frank Maas
- 🐱 Frans Joosten
- 🐱 Harrie Timmermans
- 🐱 Wil Beeren
- 🐱 Frans Baudoin
- 🐱 Adrie Staals (coördinator)

Werkgroeplid : Wim Cardinaal

Werkgroeplid: Peter van Rijsingen

9. Fotosessie (foto's Erik van Asten)

10. Lijst van gastgevers

Naam
Fam. v Ansem
Erik van Asten
Fam. Bertens
Fam Bakermans
Fam v Bree-Dommels
Fam v Doorn
Fam Faassen
Gemeente Heeze-Leende
Fam Hurkmans
Frans Henselmans
Fam Henselmans
Janus v Hooff
Floor Hymans
Peter Kerkhofs
Kerk Leende
Kerk Soerendonk
Fam Kuipers
Fam vd Laak
Fam Lammers
Fam de Louw
Fam Maas (Piet)
Fam Maas (Dian)
Fam v Meyl (Pieter)
Fam v Meyl Tiny
Fam v Nieuwenland
Fam vd Palen
Fam vd Plas
Fam van Rijsingen
Fam Rutten
Fam Scheepers
Fam Middelaars (Hans)
Smit Carel kerkhof Heeze
Adrie Staals
Fam Staals
Fam Verberne
Ton Verwegen
Roel Winters
Fam Vermeer Jan
Fam Bax
Fam Slegers (John)

Fam Weekers (Klaas)
Fam vd Kruis (Peter)
Jochem de Korte
SBB
FamVerhoeven
Manege Meulendijks Heeze
SBB
Fam G Noordman (klooster)
C Ceelen
P Ceelen
Fam C Stigt
BBL
Mw Winkelman
Fam F Sluijter
Fam Middelaars (Leo)
Fam Zwetsloot
RK H Providentia
Providentia Boerderij
Fam Halleen
Fam Keulen
Fam de Haan
Fam .Kuijten-de Brouwer
Fam Kuijten-v Dijk
Mw Winkelman
fam Ceelen
Fam vd Wurff
Fam vd Vin
Fam v Rijsingen
Gerard Noordman
RK Sterksel
Jan Bertens
Fam Joppen (Pierre)
Fam Hamers
Fam Rooyakkers
Fam Kuilaers

11. Algemene rubriek

11.1 Braakballen

Op verzoek zijn er uit de diverse kerkuil kasten braakballen verzameld voor onderzoek naar diverse muizensoorten. Met name het verspreidingsgebied van waterspitsmuizen in het dommel dal krijgt hier extra aandacht. E.e.a. wordt gecoördineerd door Peter van Stiphout die dit jaar als gastcontroleur met onze werkgroep heeft meegelopen. Als specialist op het gebied van marterachtigen heeft hij extra aandacht gevraagd om bij de controles speciaal te letten op sporen van steenmarters in de kasten. Ook het Brabants landschap wil de verspreiding van deze marter in Brabant zo goed mogelijk in beeld krijgen. Hierbij dient wel gelet te worden dat gevonden sporen ook goed en vakkundig gedetermineerd worden alvorens men conclusies aan de vondsten verbind.

Braakballen van de kerkuil.

11.2 Overige Sporen

Bij de inspectie van de kasten proberen we zoveel mogelijk informatie te verzamelen en vast te leggen. Zo werden er in 3 kasten sporen gevonden van andere passanten of inwoners, dan van vogels.

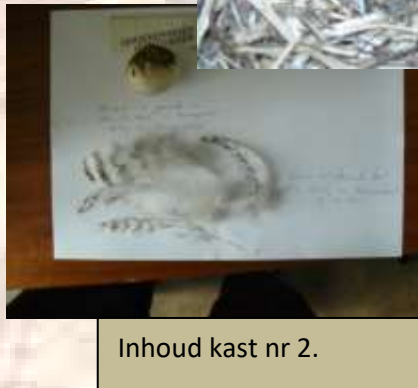
Kast 1: hierin werd alleen een "krielei" gevonden.

Kast 2: hier vonden we in nestmateriaal, een wit ei en wat veren, mogelijk van een sperwer. Helaas is ook hier niet met zekerheid vast te stellen welk dier verantwoordelijk is voor deze sporen.

Kast 3: In de derde kast werd nestmateriaal gevonden met uitwerpselen. Na onderzoek van dit materiaal door Peter van Stiphout, bleken deze uitwerpselen afkomstig te zijn van een marter. Ook werden knaagsporen gevonden rond de openingen van de kast wat ook duid op zoogdieren. In deze kast werden enkele jaren geleden ook al verdachte sporen gevonden.

Aangevreten nestingang door de steenmarter. Links voorin zijn de uitwerpselen van de steenmarter zichtbaar. Kast nr 3

Inhoud kast nr 2.

12. Ringen en terugmeldingen

Er werden 19 steenuilen geringd waarvan 4 volwassene en 15 kuikens en 13 kerkuilen waarvan 2 volwassene en 11 kuikens.

Overzicht geringde en gemelde uilen 2015

ringer	ringnummer	soort	ringdatum	lokatie	melddatum	lokatie
Beeren.W	3754307	Su nj	14-6-2013	Meulendijks manege Heeze	17-04-2015 levend	Someren
Beeren. W	3763322	Su nj	19-06-2015	De Zegge Volkstuin Heeze	23-08-2015 dood	Heeze
Wijnands	3752860	Su nj	19-05-2015	Buggenum bij Roermond	17-10-2015 levend	Bruggerhuizen 1 Leende
Beeren W	3679274	Su nj	26-05-2012	Pde Louw Paaldijk	17-10-2015 levend	Strijperdijk 15 Leende
Beeren W	3763300	Su gnj	13-06-2015	Goorstraat12 Soerendonk	21-11-2015 levend	Goorstraat 12 Soerendonk
Spek vd J	5409644	Ku nj	17-06-2013	Hugten Maarheeze	30-05-2015 levend	De Plaetse Heeze
Beeren W	5453128	Ku nj	03-06-2014	Davits Gastel	30-05-2015 levend	De Riesten Kuipers Leende
Beeren. W	5453148	Ku gnj	30-05-2015	De Riesten Kuipers Leende	02-06-2015 dood	A2 Maarheezerweg Leende
	BLB L147412	Ku nj	17-06-2012	Herentals Bouwel Belgie	30-05-2015 levend	Vlaamseweg 14 Sterksel
	BLB H 162649	Ku gnj	30-06-2010	Beringen Belgie	24-10-2015	Vlaamseweg 14 Sterksel
	BLB L142013	Ku gnj	21-7-2011	Riemst Belgie	24-10-2015	Vlaamseweg 14 Sterksel

Su=steenuil ku=kerkuil nj=nestjong gnj=geen nestjong

Uit bovenstaande tabel blijkt dat we in totaal 11 terugmeldingen hebben gehad waarvan 2 dode uilen. Ook zien we hier toch een aantal relatief grotere verplaatsingen.

Bij de controles van de kasten zijn we dit jaar weer op enkele bijzondere waarnemingen gestuit. In kast nr 71-25 vonden we een

geringde steenuil met ringnummer: 3752860. Deze uil bleek afkomstig te zijn uit een plaatsje in midden Limburg in de buurt van Roermond. In een kerkuilenkast aan de Vlaamse weg in Sterksel werd tijdens de broedcontrole op 14 juni een kerkuil met ringnummer: L147412 (uit de buurt van Herentals Belgie) op 4 eieren gevonden. Bij de

Jaarverslag 2015

najaar schoonmaak vonden we in dezelfde kast een koppel volwassen kerkuilen met respectievelijk ringnummer L142013 en H162649. Zoals je kunt zien bleek de uil met ringnummer L142013 een andere uil te zijn dan die van juni. De kerkuil met ringnr L142013 blijkt afkomstig te zijn uit de beurt van Riemst (Belgie) 65 km. De andere uil met ringnr H162649 is afkomstig uit de buurt van

Beringen (Belgie) 43km. In kast 74-3 werden 2 volwassen uilen aangetroffen waarvan een uil geringd was met nr5453128. De tweede uil werd geringd met nr5453148. Deze laatste uil werd 2 dagen nadien dood aangetroffen ca 2km verderop naast de A2 (via melding). In augustus van dit jaar werd op deze boerderij toch weer een tweede uil gezien.

Ringer Wil Beeren, geassisteerd door Erik van Asten en Adrie Staals is bezig met het ringen van een kerkuil.

FOTO ERIK VAN ASTEN 3

12.1 Selectie kasten

Enkele kasten zijn door leden van onze werkgroep verwijderd. In deze geselecteerde kasten werden nooit broedende uilen of andere activiteiten van uiltjes waargenomen.

12.2 Nieuwe telescoopstok

Om tijdens inspectie van de kerkuil kasten het uitvliegkat af te sluiten heeft onze werkgroep een telescoopstok aangeschaft . Dit voorkomt dat ouderuilen in paniek de kast uitvliegen bij

Wergroep lid Erik van Asten sluit met telescoopstok vliegkat af.

12.3 Veiligheid

Het brabants landschap is de organisatie die ons faciliteert met benodigheden om het beschermingswerk uit te kunnen voeren. Deze faciliteiten bestaan o.a. uit steen en kerkuil kasten en een valbeveiligingset. Het uitvoeren van het beschermingswerk is niet geheel zonder risico. Denk hierbij aan kasten die op grote hoogten hangen. Het brabants landschap hecht veel waarde aan de veiligheid van de vrijwilligers. In het voorjaar werd e

en cursus “werken met een valbeveiliging “georganiseerd die bestond uit een theoretisch en een praktisch gedeelte. Hierin werden een aantal veiligheid aspecten besproken en enkele basisvaardigheden geoefend. Elke werkgroep moet bewust worden van de mogelijke risico’s die het werk met zich meebrengt en daarop anticiperen. Er dient met de valbeveiliging gewerkt worden in gevaarlijke situaties. Vaardigheden zullen zich de komende jaren moeten ontwikkelen.

Adrie Staals geeft instructie over veilig werken met valbeveiliging aan zijn groep.

Foto: Erik van Asten

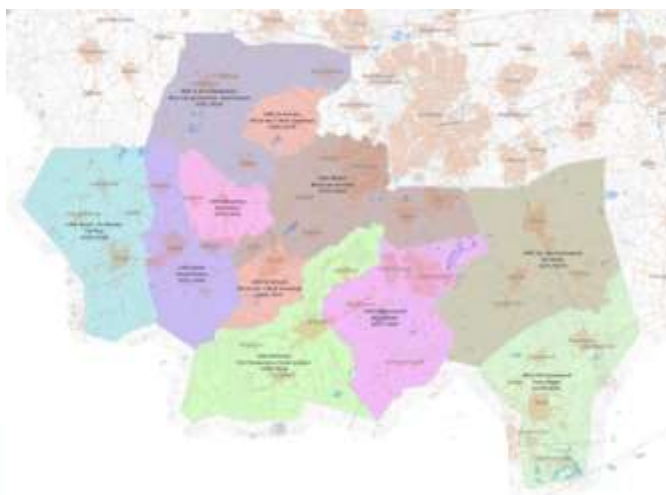

13. Overige wetenswaardigheden

Communicatie/activiteiten

Afgelopen jaar hebben we buiten ons eigen programma deelgenomen aan de volgende activiteiten:

- Artikel in de "uitstraling" (plaatselijk blaadje)
- Deelname cursus veilig werken
- Jaaravond uilen op 22 april
- Deelname open boerderijdag bij de fam Kuisten in Sterksel 21 juni
- Coördinatoren dag 27 juni
- Facebook Brabants Landschap
- Braakballen en sporenonderzoek marterachtigen
- Bijeenkomst uwg in de Kempen op 3 december
- Nieuwsbrieven HHH
- jaarverslag

Gebiedsindeling van de verschillende uilenwerkgroepen in de Kempen.

Wergroepleden Frans Baudoin en Frans Timmermans tijdens de open boerderijdag bij de fam Kuisten in Sterksel.

14. Slot

Werkzaamheden

Als gevolg van de uitbreiding van ons gebied is er het afgelopen jaar veel extra werk bij gekomen en door de leden van de werkgroep uitgevoerd. Er zijn wat oude kasten gedemonteerd en nieuwe kasten opgehangen. Dit neemt niet weg dat er nog veel werk uit te voeren is dat we de

komende periode nog af willen maken. Te denken hierbij valt aan het afbreken van het schelfje in de mijt op de Plaetse en het hangen van een nieuwe kerkuilen kast in de mijt. Aanpassen van de tunnels van een aantal kerkuil kasten. Probleem bij deze kasten is dat er teveel direct licht in de kasten valt. Hangen van nieuwe kasten op geschikte locaties. Het controleren en schoonmaken van al deze kasten

Tenen Kerkuil (foto Erik v Asten)

Jaarverslag samengesteld door Adrie Staals, coördinator uilenwerkgroep Hei-Heg en Hoogeind .